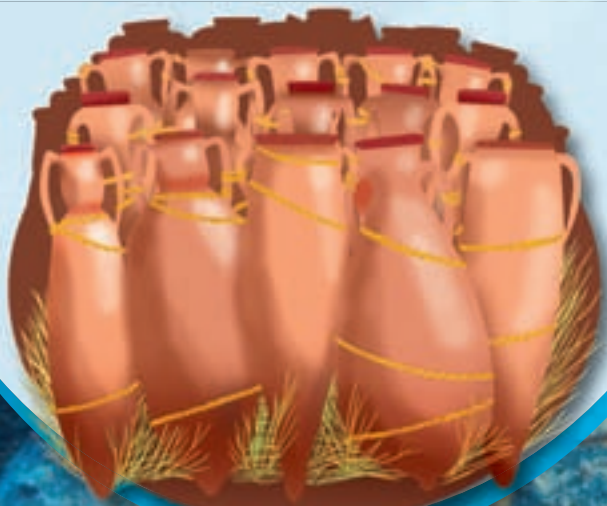

Amforalar

"Amfora"

adı verilen çömlekler, eski dönemlerde, zeytin, zeytinyağı, şarap, meyve, kurutulmuş et, balık ve tahıl gibi ürünleri taşımada kullanılırdı. Amforalar, özellikle deniz ticaretinde önemli bir yere sahipti. Biçimleri, gemilerin ambarında istiflenerek taşınmaya çok uygundu. Amforalar dik olarak yan yana ve üst üste yerleştirilir, çalı ve hasır gibi malzemelere sarılır ve kulplarından geçirilen iplerle sıkıca bağlanırdı. Bu sayede, fırtınalı havalarda bile yerlerinden oynamazlardı.

Amforalar, daha çok Ege ve Akdeniz çevresindeki çeşitli kentlerde ve adalarda üretilirdi. Amforaların biçimleri ve büyüklükleri de üretildikleri bölgeye göre farklılık gösterirdi. Örneğin, Sakız Adası'nda üretilen amforalar ötekilere göre daha ince ve uzun gövdeliydi. Midilli Adası'nda yapılan amforalarsa daha tombikti. Amforaların biçimi, içine konacak ürünün çeşidine göre de değişirdi. Amforalar kilden yapılır ve özel fırınlarda yüksek ateşte pişirilirdi. Pişirme işlemi, amforaların sağlam olmasını sağlıyordu.

Dünyanın en eski amforaları, Anadolu'da, Troya kazılarında bulunmuş. MÖ 3000 yılından kalma bu amforalar, bugün İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergileniyor. Amforalar, Bizans döneminin sonlarına kadar çok sayıda üretilmiş ve ticarete kullanılmıştı.

Günümüzde amforalara daha çok, geçmiş dönemlerde batmış gemilerin kalıntıları olarak rastlanıyor. Deniz tabanında amforaların bulunması, eski dönemlerde burada bir geminin batmış olabileceğinin göstergesidir. Amforalar, bir geminin hangi döneme ait olduğunu ve hangi bölgede yapıldığının anlaşılmasına yardım eder. Amforaların içindeki kalıntılar incelenerek geminin yükü ve o dönemde yaşamış insanların beslenme alışkanlıkları gibi bilgiler de ortaya çıkarılabilir.

Her amforanın sapında, yola çıktığı limanı, içindeki malın üretildiği yeri gösteren işaretler bulunur. Arkeologlar, bir amforanın biçimine ve üzerindeki işaretlere bakarak, onun hangi döneme ait olduğunu, nerede yapıldığını, hangi limandan gemiye yüklenmiş olduğunu belirleyebilir.